

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ต้องการศึกษาพฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับอาการไอ/หวัดและวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจซื้อยาแก้ไอ/หวัด การเลือกสถานที่ซื้อยาแก้ไอ/หวัด และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างผู้บริโภคที่เลือกซื้อยาแก้ไอ/หวัดแบบยาเม็ด แคปซูล และยาน้ำ ตลอดจนปัญหาการแพร่ระบาดของยาแก้ไอผสมโคเคอีน โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส จำนวน 1,200 ราย มาทำการสัมภาษณ์ด้วยแบบสอบถามในช่วงเดือนมกราคม-เมษายน พ.ศ. 2549 ผลการวิจัยพบว่า ร้อยละ 54.7 ของกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 37.43 ปี ได้รับการศึกษาโดยเฉลี่ยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 68 ของกลุ่มตัวอย่าง กำลังอยู่กับคู่สมรส มีจำนวนบุตรเฉลี่ย 2.69 คน ประกอบอาชีพทำกิจการส่วนตัวมากที่สุด มีรายได้ครัวเรือนเฉลี่ย 17,791 บาท/เดือน เมื่อเป็นไข้หวัดกลุ่มตัวอย่างจะมีอาการไอมากที่สุด รองลงมามีไข้ ปวดศีรษะ มีน้ำมูก มีเสมหะ และเจ็บคอ ตามลำดับ โดยกลุ่มตัวอย่างจะไปพบแพทย์เพื่อให้วินิจฉัยและรักษามากที่สุด รองลงมารับประทานยาที่มีประโยชน์และใช้วิธีการรักษาแบบดั้งเดิม เช่น ดมน้ำร้อนต้ม และซื้อยากินเองจากร้านขายยา ตามลำดับ โดยซื้อยาที่หือทิฟี่มากที่สุด รองลงมาเป็นดีคอลเจน พารา นูตา และซาร่า ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ซื้อยาแก้ไอ/หวัดจากร้านขายยาทั่วไป รูปแบบของยาแก้ไอ/หวัดที่กลุ่มตัวอย่างชอบเป็นยาเม็ดมากที่สุด รองลงมาเป็นยาน้ำ และแคปซูล ทั้งนี้บรรจุภัณฑ์ของยาเม็ดที่กลุ่มตัวอย่างชอบเป็นแบบแผงคู่ (2 x 4) แบบยาน้ำจะชอบขวดทรงกลม และแบบแคปซูลจะชอบแบบแผงเดี่ยว นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างยังให้ข้อมูลว่า ร้อยละ 7.2 ของเพื่อนบ้านมีการใช้ยาแก้ไอผสมโคเคอีนมาดืม เพื่อความสนุกสนาน จึงเป็นการแพร่ระบาดของยาเสพติดอีกรูปแบบหนึ่งในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จากการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจซื้อยาแก้ไอ/หวัด พบว่าผู้ที่ตัดสินใจด้วยตนเองแทนการไปขอคำแนะนำจากแพทย์/เภสัชกร จะเป็นเพศชาย มีอายุมากกว่า 34 ปี มีระดับการศึกษาสูงกว่า กำลังอยู่กับคู่สมรส ไม่มีบุตรหลานอายุ 6-12 ปี อยู่ในครอบครัว อาศัยอยู่ในเขตเมือง ประกอบอาชีพที่ไม่ใช่การรับจ้างใช้แรงงาน เกษตรกร และประมง มีรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน 15,000 บาท และน้อยกว่า และเป็นกลุ่มที่ไม่มีอาการไอเมื่อเป็นหวัด เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มที่มีลักษณะตรงกันข้าม ดังนั้นในการส่งเสริมให้ประชาชนมีพฤติกรรมทางสุขภาพของที่ถูกต้อง มีความเป็นอยู่ที่ดี สังคมเข้มแข็ง จึงควรให้ความสำคัญกับกลุ่มเป้าหมายซึ่งทำการตัดสินใจซื้อยาแก้ไอ/หวัดด้วยตนเอง ให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมาเป็นการซื้อยาตามคำแนะนำของบุคลากรด้านการแพทย์ และเลือกซื้อยาจากสถานที่ที่มีความรับผิดชอบสูง นอกจากนี้พนักงานเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีบทบาทเกี่ยวข้อง ควรเข้มงวดในการจับกุมทั้งผู้เสพและผู้จำหน่ายยาแก้ไอผสมโคเคอีนมาลงโทษ เพื่อป้องกันมิให้นำมาใช้เป็นสารเสพติดอีกรูปแบบหนึ่ง

The objectives of this study was to examine health behavior of coughing and having a common cold, to analyze factors that affected people's decisions to buy cough syrup and medicines to relieve a common cold, choose a drugstore to buy medicines, and to compare the differences between choosing to buy different types of medicine: tablet, capsule and syrup, and the spread of using cough syrup mixed with cocaine. Multi-stage sampling was used in this study. The semi-structure interviews were used to gather 1,200 samples' views in Pattani, Yala and Narathiwat during January – April, 2006. It was found that 54.7% of the sample group was females. The average age was 37.43. The education level in average was Matthayom 4. Sixty-eight percent of the sample group was living with their spouse. On average, the sample group had 2.69 children. Most of them owned their business. The average income was 17,791 baht per month. When the sample group had a cold, they mostly cough, had a fever, headache, running nose, phlegm and sore throat respectively. The most favorite way to cure was going to see the doctor to have diagnosis. The second favorite way was to eat healthy food and use traditional treatments such as drinking warm water, and buying medicine from a drugstore respectively. The brands of medicines which were bought included Tiffy, Decolgen, Para, Nuta, and Sara respectively. Most sample group bought cough syrup from a drugstore. The preferable forms of medicine were tablet, syrup, and capsule respectively. A strip of 8 tablets was the most favorite. For syrup, the round bottles were the most favorite one. It was also found that 7.2% of their neighbors took syrup mixed with cocaine for fun. This led to the spread of another kind of drug addiction in the provinces at the borderline in the south of Thailand. Regarding factors affecting samples' decisions to buy cough syrup and medicine to relieve common cold, the results showed that the sample group who decided to buy medicines from a drug store instead of going to see the doctors were males, age above 34 years old, had higher educational level, were living with their spouse, had no children age between 6-12 in their family, lived in the city, had a job which was not a laborer, farmer, and fisherman, had average income about 15,000 baht or less per month, and did not cough when they had a common cold when compared with the other group that had opposite characteristics. Therefore, to boost people's appropriate health behaviors, people's better living, and strong social, the emphasis should be on a practice which helps change people's decisions on buying medicines to relieve a common cold by themselves into buying medicines according to medical practitioners' recommendations, and buying medicines from a store which has high responsibilities. In addition, one way to avoid using addictive substance is the government officials who are involved with this matter must be strict about capturing both people who buy and people who sell drugs mixed with cocaine.